

**Башкорт теле һәм әзәбиәте буйынса
5-6-се сыныф укыусылары өсөн
муниципаль олимпиадаһы һорауҙары**

Максималь балл – 80

1. Бирелгән текстты укы, уның стилин билдәлә. Текска исем бир.
1.Йәмле йәй үтеп китте. 2.Алтын көз етте. 3.Болондар ҙа, яландар ҙа йәшел хәтфә төстөрөн юғалттылар. 4.Бөтөнләй буш калған иген басыуҙары ла көз башланыуы тураһында хәбәр итә.
5.Ағастарҙағы япрактар һары, хоро, кызыл төскә мансылды. 6.Әкрән генә ишкән йомшак елгә лә улар шытырлап оса.
7.Хәҙер урманда кош тауыштары ишетелмәй. 8.Улар (...) якка осоп киткәндәр.
9.Йәнлектәр донъяһында ла зур үзгәрештәр бар. 10.Уларҙың балалары үсеп етте, һәм үз алдына көн күрә башланы.
11.Безҙе солғап алған тәбиғәт көндән-көн үзгәрә. 12.Хайуандар, үсемлектәр һалкын кышҡа әҙерләнеләр.
13.Оҙакламай кыш килер. 14.Бөтә ер ак кар менән капланыр.
2. Текстан сифаттарҙы тап, улар ниндәй һорауға яуап бирә? Сифаттарҙы исем менән бергә язып ал (*ак кар*).
3. Ниндәй һөйләмдәр тиң киҫәктәр менән катмарланған?
4. (10) һөйләмдәге “ уларҙың балалары ” һүзбәйләнешендә “балалары ” һүҙен ниндәй синоним һүз менән алмаштырып була?
5. Текстан йәнләнделерелгән исем һүзҙәрҙен язып ал.
6. (8) һөйләмдә йәйәләр эсендә (...) ниндәй һүз төшөп калған?
7. (10,11) һөйләмдәрҙән фразеологик берәмекте язып ал.
8. (5) тиң киҫәктәр менән катмарланған һөйләмдең схемаһын төҙө.
9. (3) һөйләмдәге тыныш билдәләренә куйылышын аңлат.
10. Текстан парлау юлы менән яһалған кушма һүзҙәрҙе язып ал.
11. Бирелгән мәкәл һәм әйтемдәрҙе тамалағыҙ:
 - а) Егәрленең кулы
 - б) Егет кешегә ... төрлө һөнәр ҙә аз.
 - в) Тауҙың күрке - таш, әҙәм күрке -
12. Халыҡ ижадының уй йомоп әйтелгән төрө - ...
 - а) һамак.
 - б) йомак.
 - в) такмак.
13. Берәй әйберҙе, күренеште, хәл-вакиғаны икенсегә окшатып әйтеү - ...
 - а) метафора.
 - б) гипербола.
 - в) сағыштырыу.
14. «Тыуған телем тыуған еремдә яңғыраһа мәңге йыр булып, һис үкенмәҫ инем, гүремдә ятканда ла кара ер булып» - авторы кем?
 - а) Марат Кәрим.
 - б) Рәми Ғарипов.
 - в) Рауил Бикбай.
15. «Әминбәк» әкиәте ниндәй төргә карай –
 - а) Тылсымлы әкиәт.
 - б) Батырҙар тураһындағы әкиәт.
 - в) Тормош-көнкүреш әкиәттәренә.

16. Бирелгән әсәрҙәрҙе тап килтерегеҙ:
- а) Рәшит Ниғмәти - «Хәмит күпере»
 - б) Айһылыу Йәғәфәрова - «Йәмле Ағизел буйҙары»
 - в) Фәрит Иҫәнғолов - «Якшылык»
17. «Йәшәйһе бар, һакла үҙеңде тиһең,
Теләктәрең, эйе, һак һымак.
Ләкин мн бит бөтә ғүмерем буйы
Бәйгеләрҙә сапкан ат һымак.» - был шиғырҙың авторы - ...
- а) Мостай Кәрим.
 - б) Рәшит Ниғмәти.
 - в) Абдулһак Игебаев.
18. Тау батыр, Урман батыр – был геройҙар кайһы әкиәттән?
- а) «Әминбәк» әкиәтенән.
 - б) «Аҡъял батыр» әкиәтенән.
 - в) «Алтын тамсы» әкиәтенән.
19. Кайһы якташыбыҙ «Аманат» журналының мөхәррире булған?
- а) Кадир Даян.
 - б) Ғәлимов Сәләм.
 - в) Хәй Мөхәмәтйәров.
20. К. Даяндың «Башкорт кымызы» шиғырына кем көй яҙған?
- а) композитор Рим Хәсәнов.
 - б) композитор Заһир Исмәғилев.
 - в) композитор Салауат Низаметдинов.

Вопросы и задания муниципального этапа олимпиады по башкирскому языку и литературе для учащихся 5-6 классов

Максимальный балл – 80

1. Прочитайте текст и определите его стиль. Озаглавьте текст.
2. Найдите в тексте имена прилагательные, укажите, на какой вопрос они отвечают. Выпишите словосочетания «имя прилагательное + имя существительное».
3. Укажите, какие предложения осложнены однородными членами.
4. Приведите синоним к данному слову.
5. Выпишите из текста одушевленные имена существительные.
6. Определите по смыслу, какое слово пропущено в пятом предложении.
7. Найдите в тексте и выпишите фразеологический оборот.
8. Начертите схему предложения с однородными членами.
9. Объясните постановку знаков препинания в данном предложении.
10. Выпишите из текста составные слова.
11. Завершите данные начала пословиц.
12. Установите жанр народного творчества.
13. Определите троп в произведении.
14. Установите авторство поэтического текста.
15. Определите вид народной сказки.
16. Установите соответствие произведений.
17. Установите отрывок поэтического текста.
18. Установите героев народных сказок.
19. Назовите имя редактора журнала «Аманат».
20. Определите имя композитора данного произведения.